

Posudek vedoucího/opponenta vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Sídlištní nálezy únětické kultury V Mikulovicích u Pardubic

Autor práce: Anastasiia Pospelova

Autor posudku: Mgr. Eva Schimerová

Doporučuji k obhajobě (vepsat ano / ne): ANO

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

- 1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění:....A
- 2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol:....C
- 3) Metodika práce:....C
- 4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem:.....D
- 5) Jazyková a pravopisná úroveň práce:.....D
- 6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem.....A
- 7) Celkové hodnocení práce (výsledný průměr vypočítaný ze známek jednotlivých bodů)¹:....C
- 8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).

Práce Anastasiie Pospelové měla za cíl zpracovat a vyhodnotit nálezy z parcely č. 241/56 z Mikulovic (okr. Pardubice). Mikulovice představují jednu z nejdůležitějších lokalit starší doby bronzové ve východních Čechách, pravděpodobně i v mnohem širším prostoru. Význam lokality se objasní až po jejím plném zpracování, které je velmi žádoucí. Pohřebiště bylo zpracováno nedávno ve vyčerpávající monografii Michala Ernée a Michaely Langové. Sídliště na plné zpracování čeká, některé parcely byly zpracovány již dříve v rámci dalších prací.

Velmi kladně hodnotím to, s jakou pečlivostí se autorka tématu ujala. Z předloženého seznamu literatury je vidět, že se v problematice velice dobře orientuje. Přestože pár titulů chybí (což je u bakalářské práce pochopitelné), v zásadě lze její přehled brát jako velmi kvalitní. Přílohy v podobě map, kresebné a fotografické dokumentace jsou provedeny v nadstandardní kvalitě. Zvláště oceňuji i detailní fotografie s profily nálezů. To je u starobronzové keramiky velmi důležité, protože kresby často idealizují materiál, který je v případě únětické kultury velmi nehomogenní. Autorka se pokusila vyhodnotit materiál z dané parcely a analyzovat ho chronologicky a morfologicky. Což nebyl úplně snadný úkol, protože typického materiálu bylo velmi málo, jediný blíže datovatelný materiál představovaly torza mís. Navíc práce věnované sídlištní keramice únětické kultury v Čechách v podstatě nejsou (výjimku představuje disertační práce M. Langové). Z toho pramení některé poněkud problematické závěry a snaha materiál

¹ Numerické hodnoty známek: **A** – 1,0; **B** – 1,5; **C** – 2; **D** – 2,5; **E** – 3; **F** – 4.

přesně specifikovat, jakkoli to dle mého názoru z daného souboru není příliš možné. Níže následuje soupis připomínek a případných nejasností, které by bylo vhodné dovysvětlit.

Autorka na straně 35 zmiňuje domnělé fragmenty neolitické a eneolitické keramiky, bylo by dobré napsat, kdo keramiku určil a proč má autorka pochybnosti, že datace není správná.

V obecné rovině je práce poněkud roztržštěná, a to především v kapitolách věnovaných dějinám bádání, nálezům z obcí Mikulovice a Blato, dále postavení východočeské únětické kultury, prostorové vztahy jednotlivých lokalit v okolí Mikulovic apod. Faktograficky jsou kapitoly správně, ale pro čtenáře je to velmi matoucí a napříště by bylo vhodné tyto informace sloučit a logicky strukturovat dohromady. Kapitulu věnovanou vývoji od paleolitu považuji osobně za zbytečnou, protože téma práce se týká starší doby bronzové. Autorka také přeskakuje v rámci východních Čech, ale bylo by dobré si napříště vymezit geografický rámeček a toho se držet.

Autorka se drží chronologie Václava Mouchy a zmiňuje i chronologii Ivany Pleinerové. Chronologický systém Martina Bartelheima zmiňuje pouze prostřednictvím citace z jiné publikace, což považuji za chybu. Bylo by vhodné takto důležitou práci citovat přímo. S tím souvisí i závěrečné konstatování autorky: „Avšak podle současných poukazů na rozpor mezi typologickou periodizací a absolutní chronologií není vyloučeno, že mísy a zásobnicové tvary s vyleštěným povrchem mohly náležet i staršímu období“, toto je samozřejmě důležité sdělení, ale není podloženo nikde citací. Takováto tvrzení je vždy třeba citovat nebo podložit informacemi z vlastního bádání.

Dále autorka zmiňuje, že na Mikulovickém pohřebišti je doložena věteřovská kultura, což není zcela přesné. Je tam sice nádoba, která vykazuje věteřovské vlivy, ale přítomnost samotné věteřovské kultury zde není.

Autorka se snaží přesně datačně zařadit materiál z výzkumu, což ale dle mého názoru není možné. Keramika vykazuje obecně znaky mladší únětické kultury. Závaží, která autorka řadí až k věteřovské kultuře jsou ale typicky únětická. Podobnost s tzv. mísou lovosického typu tam já úplně neshledávám vzhledem k její profilaci, povrchu a tektonice dochovaných nádob mají dle mého názoru paralely v klasické a možná i poklasické únětické kultuře. Napříště bych i doporučila, pokud se autorka bude chtít věnovat detailní analýze keramického těsta, zrnitosti a stupni výpalu, aby si nejprve položila otázku, proč tak činí, jinak závěry vyzní naprázdno. K tomu ještě nedoporučuji dělat závěry na základě oxidačního a redukčního výpalu, zvláště pokud nemáme celá tvary. Keramika únětické kultury je vyhlášená nestejnou barevností.

Nejslabší stránku práce představuje její jazyková a stylistická úroveň. Ponecháme-li stranou překlepy, práce je plná vět, které nijak nekončí nebo nenavazují na přechodí text. Text místy působí jakoby byl psán ve spěchu a neprošel finální korekturou. Samostatnou kapitolu představují citace. Autorka nemá citace vůbec sjednocené. Jako příklad slouží nově vyšlá monografie Michala Ernée a Michaely Langové. Někde je v textu zmiňována správně jako Ernée – Langová et al. 2020, pokud se objevuje ve stejném odstavci je citována jako Ernée – Langová tamtéž, což je špatně, rok musí být vždy uveden, navíc pokud by už byl použita tato „zkratka“, pak je třeba nevynechávat důležité et al. Objevuje se i pouze jako Ernée – Langová 2020. Toto všechno jsou zbytečné chyby, které by při publikaci musely být odstraněny. Narazila jsem i na chybné nebo chybějící citace. Jednou z nich je například článek Michala Ernée z roku 2009 *Ausgrabung des frühbronzezeitlichen Gräberfelds der Aunjetitzer Kultur von Prag-Miškovice*, který je ale citován nesprávně pouze jako Ernée 2009, ale jeho spoluautory jsou rovněž Johannes Müller a Knut Rassmann. Takových pochybení je v práci více, doporučuji autorce, aby si

Závěrem lze říci, že práce kolegyně Pospelové má všechny předpoklady opravdu kvalitní práce. Kolegyně se velice dobře orientuje v literatuře a je vidět, že nad tematikou přemýšlela a snažila se vnést do své práce něco nového. Bohužel nedošlo k závěrečnému utřídění informací a kontrole četných formálních chyb. Takto práce vyznívá poněkud chaoticky a pro čtenáře je náročné se v ní zorientovat, navíc se v některých ohledech cyklí na detailních analýzách materiálu, které ve finále vyzní naprázdno. Zdá se jakoby nedostatek materiálu byl kompenzován jeho zevrubnou analýzou, která bohužel není moc s čím porovnat. Pokud by někdy měla práce být někde prezentována nebo publikována doporučuji si znovu utřídít informace. Všechny vytknuté body jsou ale celkem pochopitelné, vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci. Navíc je situace komplikovaná tím, že výzkum únětické kultury ve východních Čechách je v začátcích a není příliš na co navazovat. I z tohoto důvodu oceňuji, že se autorka práce zhostila práce velmi zodpovědně.

Dne 17. 8. 2020

Podpis autora posudku

